

BÁNYAI TAMÁS

Kamikaze

Hideg fejjel. Józanul és érzelmek nélkül. Ezen még túl kell esni, és utána majd... – gondolta Krisztina Holder.

Leült a konyhasztalhoz, egy ív papírlapot terített maga elé. Megragadta a tollat, hogy írni kezdjen, de keze megremegett a papírlap fölött. Csak röviden, biztatta magát, csak röviden. Annyi mindent le kellene írni, egy egész füzetre valót, mindent, amit szóban még sohasem mondott el.

Vetett egy pillantást az órájára, s közben átvillant az agyán, hogy van ideje bőven, hiszen amit eltervezett, azt holnap is végrehajthatja. Ha már eddig kitolta. Ám azonnal elhessegette magától a gondolatot. Nem, nem. Semmi értelme a további halogatásnak.

Drága Máriám!

*Te vagy az egyetlen, aki meg fogod érteni, még akkor is, ha elle-neznéd. Mindig te álltál hozzám a legközelebb, és te tudod, mit jelent a család, a szerető férj, az imádott két kislány. A gyermekeid. Az életed értelme. Az enyém elveszett. Isten akaratából vagy büntetéséből, bár azt már sohasem tudom meg, mit vétettem, egyik perc-ről a másikra, amikor bekövetkezett az a szörnyű baleset. Talán akkor kellett volna pontot tennem az életemre, csak hogy akkor még napo-
kon keresztül élt bennem a remény. Te tudod a legjobban, mennyire hittem, hogy legalább Petikét meg tudják menteni az orvosok. Legalább őt! Hittem, hogy Isten megbocsát, ha vétkeztem ellene, s hogy mégsem mér rám ekkora csapást. Bízam az orvosok tudá-
sában, erőfeszítéseinek sikerében. Hiába. Amikor Kevin után Petike is meghalt, soha be nem tölthető űr maradt utánuk.*

Te voltál az, aki mindvégig mellettem álltál, aki megpróbált lelket verni belém. Fiatal vagy, és hosszú még az élet, hangoztattad nap mint nap, adj időt magadnak, s meglátod majd, a legfájóbb sebek is behegednek, a gyöttrő rémálmok elszelídülnek, s eljön az az idő, amikor a legélesebb fájdalom is eltompul, elmúlik. Amikor ismét nevetni fogsz, mert hidd el, kapsz még az élettől egy újabb és kedvezőbb esélyt. Nem könnyű kívánni azt a percet, de hidd el nekem, érdemes.

Keze újfent remegni kezdett, könnyecseppek peregtek le az arcán. Félbehagyta az írást. Szempillái lecsukódtak, mintha ezzel gátat vet-
hetne könnyeinek.

Nem szabad!, figyelmeztette magát.

Felállt a székről, a feltörő emlékektől bódultan botorkált a kony-
haszékerenyhez. Poharat és egy üveg Elijah Craig bourbon whiskyt emelt le a polcra. Kevin kedvence, ötlött fel benne akaratlanul is. A pohár felé döntötte az üveget, ám abban a pillanatban meg is gon-
dolta magát, s inkább a szájához emelte. Nagy adag whisky csúszott

le a torkán. Prűszkölve, krárogva kapta el szája elöl az üveget, s levegő után tátogott, mint aki fulladozik.

Az italtól viszont erőre kapott. Folytatta az írást.

De muszáj a lényegre térnem. Amint befejeztem ezt a levelet, indulok a bankba. Édesanyáék rám hagyott ékszereit és azt a százezer dollár készpénzt, amit Kevin helyezett el a széfben, kiveszem, hogy halálom után nektek ne legyen ebből semmi komplikációtok. Sohasem firtattam, hogyan jutott Kevin ehhez a hatalmas összeghez, s hogy miért nem rakta be a bankszámlánkra. Nem hinném, hogy tisztességtelen úton szerezte volna, inkább arra gondolok, az adóhivatal figyelmét akarta elkerülni azzal, hogy készpénzben őrizte meg. Erről a pénzről nem tettem említést a végrendeletemben, rajtad kívül ne tudjon róla senki. A végrendelet Alford ügyvéd úrnál van letétbe helyezve, ő majd értesít benneteket. A házat és minden egyéb ingóságot rátok akartam testálni, de az ügyvéd úr tanácsára meg kellett változtatnom az eredeti végakaratomat. Ha nem teszem, mondta Alford úr, Kevin szülei megtámadják. Nyerő pozícióból, tette hozzá. Amilyen kapcsolatom volt velük, ebben egy percig sem kételkedem. Tudod, hogy sohasem szerettek, az ő szemükben én soha nem voltam más, mint egy jött-ment bevándorló, fiukhoz érdemtelen magyar menekült. Többször is hangzották, elég nyíltan, hogy Kevin különbet érdemelt volna nálam. Egy amerikai feleséget, aki... Fogalmam sincs, az miért lett volna jobb. Most már mindegy. Ez az ő bajuk.

Ami ebből titeket érint, hogy mindennek csak a felét tudtam rátok hagyni. Ezzel szemben mindössze egy valamit kérek. Holttestemet égettessétek el, és hamvaimat juttassátok haza, Magyarországra, hogy az urnát szüleinél sírjában helyezték el.

Ismét abbahagyta az írást. Hátravetette fejét, összeszorította ajkát, s ezúttal hagyta könnyeit szabadon leperegni. Kisvártatva újból felkapta a tollat, és odakörmölte a papír alája:

Nem. Azt mégsem. Hamvaim kerüljenek Kevin és Petike sírjába, legalább a halálunkban maradjunk együtt. Ugye megérted?

Életem végéig éljétek abban a boldogságban, ami nekem csak olyan rövid ideig adódott meg.

Szerető nővéred, Krisztina.

Felsőhajtott. Néhány másodpercig mereven, gondolatok nélkül szegezte tekintetét az előtte fekvő papírlapra. Aztán rákönyökölt az asztalra, és szeméit eltakarva tenyerébe hajtotta homlokát. Rövid ideig ült így, mozdulatlanul. Pár perc múlva felpattant az asztal mellől, újfent vetett egy pillantást a karórájára, majd sietős mozdulattal összehajtotta a befejezettnek tekintett búcsúlevelet, és becsúsztatta egy borítékba. A borítékot a retiküljébe tette, és elindult.

Autójával a Brainerd Road-ra kanyarodott, s nem csak azért, hogy hűgáék St. Elmo-i háza felé tartva útba ejtse a bankot. Férjének és fiának halálos balesete óta tudatosan kerülte a 24-es állami autópályának a Missionary Ridge-en* áthaladó, s a dombtetőn élesen kanyarodó, majd lejtős szakaszát, amelyet nem véletlenül neveztek halálkanyaroknak. Ott, az emelkedő tetején, a majdnem kilencvenfokos kanyarulatban történt, alig hat hónapja, az a fatális szerencsétlenség, amely egyszer s mindenkorra megváltoztatta életét. Azóta visolygott, mit visolygott, egyenesen irtózott attól, hogy akár egyedül, akár mással arra kocsikázzon. Amikor sógora, néhány nappal a baleset után arra akarta őt vinni St. Elmo-ba**, olyan hisztériás idegrohamot kapott, hogy estig sem tudták lecsillapítani.

Délután három óra felé járt az idő, messze még a csúcsforgalomtól. A bankot – úgy gondolta – fél óra alatt elintézi, s még bőven marad ideje hűgáék házához hajtani, mielőtt bárki a családból hazaér. Kulcsa volt a házhoz, hiszen Mária, férje jóváhagyásával és vele egyetértésben, többször is igyekezett rávenni őt, hogy menjen át hozzájuk. Ha félelem

gyötri, ha nem találja helyét otthon, ahol minden zug, minden szeglet a fiára és férjére emlékezteti, akkor nyugodtan üljön kocsiba, és hajtson át az ő házukhoz, a napnak bármely időszakában, akkor is, ha éppen senki sem tartózkodik odahaza.

Gyakran érzett kísértést, hogy éljen a felkínált lehetőséggel, de egyetlenegyszer sem tette meg. Ha túlságosan nyomasztó volt számára az üres családi ház, amely nyolc éve szolgált otthonául, inkább céltalanul kocsikázott a városban. Egyszer szánta rá magát, hogy igénybe vegye az invitálást, ám akkor is, St. Elmohoz közelítve, elállt szándékától. Az Incline Railway-hez*** érve meggondolta magát, s inkább felhajtott a Lookout Mountain-ra****. Annak tetejéről, a polgárháborús emlékparkból nézte hosszú perceként keresztül az alatta elterülő Chattanoogát. Azt a várost, amelyet annyira megszeretett, amelyben éveken keresztül maradéktalanul boldognak érezte magát. Bámulta az alatt hömpölygő és a Dunára emlékeztető Tennessee folyót, mindaddig, míg tekintete a St. Elmo határában fekvő Forest Hill temetőre nem tévedt. Oda, ahol Kevint és Pétert temették. Ekkor sírva elfordult a várostól, és elindult haza.

Húgának házának kulcsát mindvégig magánál tartotta. S most elérkezett az a nap, amikor hasznát is veszi.

Elképzelése szerint a bank széfjéből elhozott ékszereket és készpénzt a búcsúlevéllel együtt elhelyezi az ebédlőasztalon, azt követően pedig, úgy ahogy eltervezte, véget vet értelmetlennek tartott életének.

A bank földszintes épületének láttán kesernyés mosolyra húzta száját, mert eszébe jutott, amire Kevin első találkozásukkor felhívta a figyelmét. Idővel észre fogod venni, mondta, hogy Amerikában a bankok és a temetkezési vállalatok épületei a legszebbek.

Átvágott a parkolón, egy Harley Davidsonján éppen begördülő motoros kis híján feldőntötte, fejcsóválva nézett utána.

Az épületben mindössze három ügyfél tartózkodott, kettő a pénztárpult előtt, a harmadik egy ügyintéző asztalánál. A bankigazgató, aki éppen az egyik pénztártól indult irodája felé, megpillantva őt már messziről üdvözölte.

– Isten hozta Mrs. Holder. Miben lehetünk szolgálatára?

Mosolyt erőltetett az arcára, s kellenlenül ugyan, de igyekezett szívélyes lenni, hagyta, hogy az eléje lépő bankigazgató hosszú másodpercekig szorongassa a kezét.

– Rég láttuk, Mrs. Holder, attól még...

– A széfből szeretnék kivenni valamit – szakította félbe a férfi körülményesnek ígérkező mondókáját.

– Hogyne, természetesen, semmi akadálya. Ha jól tudom, ön mellé nem kell kísérő, széfjének mindkét kulcsa magánál van, ugye?

– Igen.

– Akkor semmi más dolga nincs, mint beírni a nevét a regisztrációs könyvbe, tudja...

– Igen, tudom – vágott közbe egy kicsit barátságatlanabban, mint szeretne volna.

A bankigazgató arca alig észrevehető kellenlenül grimaszba rándult.

– Persze, persze, tessék csak – mondta sértődött hangsúllyal. Elfordult, és elindult az irodája felé.

A pánclétermen az L alakban elhelyezett és golyóbiztos üvegfallal védett pénztárpulttal szemben, a bejárati ajtótól jobbra helyezkedett el. Vastag acélajtaja nyitva – mint napközben rendszerint –, mögötte ablaktalan tölgyfaajtó, arra az esetre, ha a kliens idegen tekintetektől védve, magára akart maradni.

Krisztina beírta nevét és érkezésének időpontját a regisztrációs könyvbe, majd belépett a pánclétermbe. Behúzta maga mögött a tölgyfaajtót, s csak azután halászta elő retiküljéből a széf kulcsát. Mivel rég járt itt és nem emlékezett pontosan, ide-

Szombathy Bálint: Kollázs, 1969

jébe telt, mire megtalálta a 610-es számú fiókot. Noha rajta kívül természetesen senki sem tartózkodott a keskeny, rideg és jól megvilágított helyiségben, mégis körülnézett, mielőtt a zárba illesztette a dupla kulcsot. Kinyílt az acélajtó. Kihúzta a kincseit őrző fémdobozt, s felnyitva a fedelét egy pillantással ellenőrizte tartalmát. Mindent úgy talált – ez persze nem is lehetett kétséges –, ahogy legutóbb hagyta. Egy paksaméta iratköteg alatt az ékszereket tartalmazó kék selyemzacskó és a tíz köteg százdolláros bankjegy.

Ismét körbesandított, mint aki attól tart, hogy kifigyelik, aztán kapkodó mozdulatokkal retiküljébe rakott mindent, amit kiemelt a fémdobozból. Kézitáskája megtelt ugyan, mégsem annyira, hogy az esetleg feltűnő legyen. Visszatolta a fémládikát és bezárta az immár üresen hagyott széfet.

Amikor kilépett a pánccélteremből, meghökentő látványt fogadta.

Mintegy ötméternyire előtte két ember hasalt a földön, előre tartott karokkal, kinyúlva és mozdulatlanul, mint akiket durván leterítették. Az eléje táruuló meglehetősen szokatlan, mondhatni bizarr képtől földbe gyökerezett a lába. Úgy nézett a földön fekvő emberekre, mintha otthonába lépve egy, a megszokottól merőben eltérő, idegen és feldúlt lakás fogadná.

Az íróasztala mögött dermedten ülő bankhivatalnok tétován intett feléje, úgy tűnt, így akarta figyelmeztetni őt, hogy lépjen vissza a pánccélterembe. Ebben a pillanatban lövés dördült, s a bankhivatalnok eltorzult arccal a vállához kapott. Krisztina csak ekkor látta meg a csuklyás alakot, aki – még mielőtt visszaléphetett volna a pánccélterem védelmébe – szintén észrevette őt.

– Egyetlen lépést sem! – kiáltott a csuklyás alak, pisztolyt szegezve rá. – Emelje magasba a kezét és ne mozduljon!

Engedelmeskedett. Felemelte karjait, fülénél fogva tartott retikülje a vállára csúszott.

A rémület csak most kerítette hatalmába. Érdekes módon nem félelmet érzett, inkább kétségbeesés uralkodott el rajta. A sietős és máris késésben levő ember hirtelen támadt és görcsös aggodalma: nem érek időben oda, ahova haladéktalanul és feltétlenül el kellene jutnom.

Teljesen váratlanul, kintről beszűrődő éles vijjogás törte meg a banképület dermesztő csendjét.

A csuklyás alak megperdült saját tengelye körül, mintha egy hátulról várható alattomos támadásnak akarná gyorsan elejét venni, de semmi gyanúsat nem észlelhetett. A vállon lött alkalmazott rettegő és elkínzott arckifejezéssel, kezét erősen a vállához szorítva mozdulatlanul ült asztala mögött. Ugyanúgy, szoborszerűen ült helyén a bankigazgató és a másik tisztviselő. Az üvegfal mögött tartózkodó pénztárosok is félelemtől megbénulva várták a fejleményeket.

A csuklyás férfi ismét Krisztina felé fordította fegyverét.

A bank bejáratának széles üveglablakán, akár egy éles nyári villám, kék fény cikázott végig.

Nyilvánvalóvá vált, hogy rendőrök érkeztek a banképület elé. A csuklyás alakban is tudatosult, hogy valaki, minden fenyegető figyelmeztetése ellenére, megnyomhatta a riasztóberendezés gombját. A rendőrök reakciója a vártnál sokkal gyorsabb volt. Noha arcának mimikáját senki sem láthatta, a pisztoly észrevehetően megremegett kezében, árulkodó jelét adva annak, hogy felfogta kilátástalannak tetsző helyzetét.

Megint körbefordult, ezúttal már jóval lassabban, fegyverét lövésre készen tartva, árgus szemekkel keresve a lehetséges kiutat.

Aztán döntött.

Egy szemvillanás alatt ott termett Krisztina előtt, durván megpenderítette, s amint a nő háttal állt neki, tarkójához nyomta a pisztoly csövét, miközben bal kezével lerántotta és erősen megmarkolta a karját.

– Egy rossz mozdulat – sziszegte Krisztina fülébe – és agyonlövöm.

Krisztina lehunyta szemét. Ijedtsége, aggodalma egycsapásra elmúlt. Nem érzett mást, csak a tarkója fájalmát, mert a rabló olyan erővel szorította hozzá fegyverét, mintha annak csövével egyenesen a torkába akarna hatolni.

Hosszú óráknak tűnő percekig álltak így tanácstalanul, míg végre a csuklyás alak megtalálni vélte szorult helyzetének megoldását.

– Indulás! – dörögte Krisztina fülébe, s közben rándított egyet a karján. – Az ajtóhoz! Mihelyt az ajtóhoz értek, megint ráparancsolt.

– Nyissa ki!

Szabadon hagyott kezével Krisztina kinyitotta az ajtót. A csuklyás alak tolt a kifelé.

Odakint immár öt rendőrautó sorakozott a bank épülete előtt, villogó lámpáik kék köröket rajzoltak a levegőbe. A rendőrök a kitáruló ajtó láttán járműveik fedezékébe húzódtak, fegyvereiket tüzelésre készen tartva.

A rabló felmérte a terepet, félhangosan dörmögött valamit, s közben szorítása engedett egy kicsit. Krisztina egy kissé maga felé tudta fordítani csuklóját, hogy karórájára vetessen egy pillantást.

Fél öt lesz tíz perc múlva, nyugtázta magában csalódottan.

Most már mindegy, nincs veszteni valója.

Lábát óvatosan, épphogy néhány centire a földtől megemelte, majd cipőjének tűlhegyes sarkával fogvatartója lábfejére lépett, igyekezve minél nagyobb nyomást kifejteni. Közben rántott egyet a karján, hogy kiszabadítsa magát a szorításból.

A csuklyás alak felszisszent, s ugyanabban a pillanatban meghúzta a ravaszt.

Hogy véletlenül, a hirtelen belényilalló fájdalom hatására, vagy tudatosan, a menekülési szándék megtorlásaként, már senki sem fogja kideríteni.

Mert amikor a lövés eldőrdült, és Krisztina élettelenül roskadt a rabló lábai elé, a rendőrök is tüzeltek, s a csuklyás alak holtan bukott Krisztina testére.

* *Missionary Ridge – Misszionárius domb. Az amerikai polgárháború egyik csatájának helyszíne. Kb. 200 méter magas hegy, illetve dombvonulat, amelynek tetejére meredeken kaptató, majd egy éles kanyart követve erősen lejtő 24-es államközi autópálya szám-talan súlyos baleset színhelye. A dombvonulat szinte ketté osztja Chattanooga városát.*

** *St. Elmo – Egykor önálló falu, 1929 óta Chattanooga egyik kerülete.*

*** *Incline Railway – A világ egyik legmeredekebb (1895-ben épült) kábelvasútja, amely másfél kilométeres pályáján 72 fokos meredélyen szállítja utasait St. Elmo és Lookout Mountain között. Chattanooga egyik, nemzetközileg is ismert nevezetessége.*

**** *Lookout Mountain – Kilátó hegy. Chattanooga déli határán elterülő 729 méter magas hegy, amelynek tetején kialakított polgárháborús emlékparkjából csodálatos rálátás nyílik az egész Chattanooga völgyre, a környező tavakra, a Tennessee folyóra. Sőt, tiszta időben nemcsak Tennessee és Georgia, de Alabama, Kentucky, North Carolina és Virginia államok területei is láthatók.*

Valami megváltozott

A két Johnny a kocsmá sarkában ült, távolabb a kései vendégektől. Üres poharaikat bámulták elszontyolodva, szívesen ittak volna még. Pénzük azonban elfogyott.

Igazából csak az egyikük volt Johnny, aki háttal ült a kocsmapultnak és a vele szemkölti fal foszladozó tapétáján legettette a szemét. Társának valódi neve Jonathan volt, de mindenki csak a két Johnnyként ismerte őket, mert sülve-főve együtt voltak. Még a börtönben is, elég hosszú ideig.

Johnny-Jonathan alsó ajka lefittyedt.

– Ezekről aztán nem várhatunk semmit – mondta. Bal kezét a söntés felé lódította. – A csaposnál meg nincs hitelünk.

Az igazi Johnny mutatójával a homlokára bökött. Égszínkék szeme felcsillant, mint a tiszta tó, ha napsugár éri vízfelületét.

– Hitel! Nekem ez mond valamit.

– Hitel. Neked. Valamelyik banktól? Ne röhögtesd!

– Kapiskálod. Hitel nuku, de a bank... – Johnny feje kissé hátrabillent. A falat bámulta, mintha a tapéta rései között keresne valamit.

– Na! Mondd má! Mi van a bankkal?

– A bank. Az hát. – Johnny lányosképmű arcán elégedett vigyor jelent meg. – Persze hogy a bank!

– Ne fárassz a hülye dumáddal. Mit akarsz a banktól?

– A banktól semmit. Hanem figyelj ide. Ha emlékszel, vagy két hete, amikor beváltottam azt a lopott csekket, előttem egy spiné vagy kétezer dollárt vett ki a számlájáról. Amikor rám került a sor, egy kicsit hülyítettem a pénztáros csajt, tudod, a szokvány dumával, hogy milyen szépnek tetszik lenni, meg hogy a kisasszonynak Hollywoodban lenne a helye, nem pedig itt, meg hasonlók. Aztán mondom neki, ha nekem is annyi pénzem volna a számlámon, mint annak a spinének, aki az előbb markolt itt fel egy halom dohányt, finanszíroznám a kisasszony filmszerepeit. Tutti befektetés lenne, esküszöm. Csak azért kábítottam a csajt, hogy ne nagyon böngéssze az elébe rakott csekket. És tudod, mi volt a válasza?

Johnny-Jonathan unottan hallgatta. Egyáltalán nem érdekelte a pénztáros kisasszony reakciója. Mélyen ülő, sötét szemével még mindig azt fürkészte, kit lehetne megválni egy pofa sörre.

– Azt mondja nekem vihogva, hogy abból még egy statisztaszerepre se futná, mert a nő még aznap ki szokta venni a pénzét, amikor megérkezik a számlájára. Csak ő tudja, hogy ennek mi értelme. Furcsa. Nem szokás.

– Na és? – vetette oda Johnny-Jonathan az érdeklődés legkisebb jele nélkül. – Én se hagynék egy fillért se azoknál a rablóknál.

– De azzal azért tisztában vagy, hogy ezt nem lett volna szabad kifecsegnie. Banktitok. Csakhogy a kis bögyösnek beszélhetnékje volt.

– Stimmel. És én mi a francot kezdjek egy banktitokkal?

– Egy banktitok, haver, sokat ér, ha az ember a helyén tudja kezelni.

– És te tudod, remélem, mert ha nem, akkor abba is hagyhatod. Húzzunk innen. Nincs kedvem itt ücsörögni üres pohár mellett.

Johnny-Jonathan felemelkedett a székéről, de a barátja visszanyomta.

– De türelmetlen vagy. Várd ki a végét. A múlt héten, néhány sarokra innen a szupermarketnél megláttam azt a spinkót. Amikor miattad bóklásztam a városban, hogy te nyugodtan dugdosd a csajod. Jobb dolgom se volt, gondoltam hát egyet, és követni kezdtem.

– Azt ne mondd, hogy felcsípted.

Az igazi Johnny fejét csóválva hahotázott.

– Kicsit nehéz a felfogásod. Nem csíptem fel, de tudom, hogy hol lakik.

– Nagy dolog! És azzal mire megyünk?

– El se hiszem, hogy ilyen hülye vagy. De hogy jobban megértsd, azt is kiderítettem, hogy a spiné férje nyomorék, amolyan kerekese székese, aki nem sokat tud ugrálni. Mozogni is alig.

– Hát aztán? Tornáztatni akarod?

– Nem figyeltél. A lényeg azon van, hogy a bankos csaj szerint otthon tartják a pénzüket. És lehet, hogy nem is keveset.

A pénz említésére Johnny-Jonathan agyában motoszkálni kezdett valami. Az asztalra könyökölve előre dőlt, most már érdekelte, mit fog ebből kisütni a barátja.

– Hallgatlak.

– Akár meg is lephetnének őket. Gondolom, hatékony felszólításra szívesen megválnának néhány dollártól.

Johnny-Jonathan elvigyorodott.

– Felszólításra, he? Jó duma.

– A szerszám nálad van?

Johnny-Jonathan megtapogatta a dzsekijét, noha biztos volt benne, tévedés kizárt.

– Tudod, hogy állandóan magamnál tartom. Bármikor kapóra jöhet.

Az igazi Johnny vetett egy pillantást a karójára.

– Akár indulhatunk is – mondta. – Elég hideg van, meg elég sötét is ahhoz, hogy a szomszédok ne a kertjeikben sziesztázzanak. Jobb, ha ők magukkal törődnek a meleg szobáikban. A stukkert viszont add az én kezembe.

Johnny jól ismerte régi barátját, eszetlennek tartotta, olyannak, aki hatszor előbb cselekszik, mielőtt meggondolná, mit is tesz valójában. Márpedig ő sohasem szerette a felesleges kockázatot, s joggal tartott attól, hogy hirtelen haragú társának, ha nem az elképzelése szerint alakulnak a dolgok, fejébe szalad a vér, és begőzölt állapotban mindent elronthat egyetlen másodperc alatt. Igaz, Johnny-Jonathan még soha nem lőtt le senkit, pisztolyával csak a város szélén fekvő gazos mezőn lődözött üres söröskannákra, de aki egyszer már meghúzta a ravaszt, az képes arra még olyankor is, amikor az esetleg teljesen felesleges.

Johnny-Jonathan tett egy tiltakozó mozdulatot.

– De...

Társa gyorsan lehurrogta.

– Semmi de! Jobb helyen lesz nálam.

Johnny-Jonathan fanyalogva dugta jobb kezét a dzseki alá.

– Ne itt, te marha! – figyelmeztette a barátja. – Majd a kocsiiban.

Felkászálódttak az asztal mellől, és elhagyták a kocsmát. Az ajtóban intettek a kocsmárosnak, akinek fáradt arcáról lerítt, nem sorolja kedvenc vendégei közé a távozókat.

Odakint már javában égtek az utcai lámpák, sárga fényüket kihalt utcára szórták. Csípős hideg szél fújt, házaikba kergette az embereket. A két Johnny sietős léptekkel közelítette meg a kocsmá mögött parkoló ütött-kopott régi Pontiacot.

Johnny ült a volán mögé, ám csak gyújtást adott, az autót nem indította el.

– Most add oda! – szólította fel barátját, aki olyan arcot vágott, mintha drága ékszerétől szabadítaná meg valaki. Kényszerű mozdulattal húzta elő Walther pisztolyát, s még akkor sem akarta elengedni, amikor Johnny már megragadta a fegyvert.

– Vissza fogod kapni, ne majrézz, de jobb, ha most majd én kezelem. Amilyen idegbeteg vagy, tuttira szitává lőnél mindenkit.

Johnny-Jonathan elégedetlenül morgott valamit. Johnny azonban elengedte a füle mellett, s miután gondosan zsebébe csúsztatta a fegyvert, rálépett a gázpedálra.

Tíz percbe sem tellett, hogy elérjék a város kertnegyedét. Kopár, bánatos fák szegélyezte utcán hajtottak végig. Kétoldalt előkertes családi házak sorakoztak, többségükben sötét-komorán, holott még nem volt igazán késő. A Pontiac időmérője szerint kilenc óra múlt néhány perccel. Lassan gördültek végig az utcán. Johnny bal kéz felé bökött egy földszintes Tudor stílusban épült házra, amelynek keskeny, elfüggönyözött ablakaiban felcsillant egy vékony fénysáv, mintegy jelezve, hogy élet van odabent.

– Ez az – mondta Johnny, de nem állt meg.

– Ha ez az, akkor most hova mész?

– Egy kicsit körbeszaglászunk. Különbem sem itt fogok leparkolni a ház előtt. Úgyhogy tartsd nyitva a szemed. Szólj, ha látsz valamit.

Johnny-Jonathan jobbra-balra fordulva meresztgette szemeit anélkül, hogy látott volna valami említésre méltót.

– Nyugis környék – jegyezte meg elégedetten néhány perccel később.

Johnny egyetértőleg bólintott.

Ismét elhaladtak a megjelölt ház előtt, de ezúttal nem hajtottak messzire. Mintegy száz méterrel arrébb üres telek állt az utca sarkán. Johnny jobbra fordult a keresztező utcába, és a sarki lámpától távolabb leparkolt a telek előtt.

– Itt jó lesz – mondta. – Nem hiszem, hogy bárkinek szemet szúrna a kocsiink.

Johnny-Jonathan ráhagyta. Megszokta már, hogy társa a főnök, ő az, akinek jó ötletei vannak, s azoknak kivitelezésében is ügyesnek bizonyult, meg aztán kényelmesebb is volt így. A következményeken sem kellett sokat törnie a fejét, barátjának kellett gondoskodni arról, hogy ne legyenek következmények, vagy ha mégis adódnak, hát ne legyenek nagyon rázósak. Elismerte, hogy barátjának általában gyorsabb az észjárása. Nem volt ezzel semmi baja, büszke volt az erejére, amit igen gyakran ki is használt. És bizony sokszor erre nagyobb szükség volt, mint a fineszességre.

Elindultak a ház felé. Johnny-Jonathan egészen tűzbe jött. Mindamellett suttogóra fogta a hangját.

– Mondd, tényleg van egy halom zsozsójuk?

– Fogalmam sincs, de hamarosan kiderül.

– Mit csinálunk, ha ellenkeznek?

Johnny nem felelt. Remélte, hogy simán fog menni minden, csakhogy ezt senki nem tudhatja előre.

– Akkor beléjük eresztünk néhány golyót – adta meg Johnny-Jonathan saját kérdésére a választ. – Egy golyóbis mindenkit jobb belátásra kényszerít. Nem igaz? Persze lehet, hogy elég lesz egy jó nagy pofás is.

Jobb öklével kétszer is a bal tenyerébe csapott, jelezve, hogy mit ért pofás alatt.

– Fogd már be a szád! – förmedt rá ingerülten a társa.

Johnny meglehetősen ideges volt. Ilyesmire még sohasem vállalkoztak és ez nyugtalanította. Ugyanakkor azért bízott magában, meg abban is, hogy a 9 milliméteres Parabellum látványa önmagában is kellő hatást ér el.

Nancy Bingham és Timothy Marcus tíz éve házasodtak, s mindketten nagy reményekkel tekintettek közös jövőjük elé. A házasságkötésük idején Tim üzemmérnökként dolgozott, Nancyt egy háziorvos rendelőjében alkalmazták titkárnóként. Jövedelmük alapján középosztályba sorolták magukat, és gondosan kikalkulálták, mikor és mire költhetnek nagyobb összeget a keresetükből, hogy megtakarított pénzük is legyen, amire megérkezik a baba.

Előbb házat vásároltak, természetesen részletre, majd egy évvel később, a leendő gyermekekre való tekintettel, lecserélték Tim öreg Fordját egy Dodge Caravan minivanre.

Négy évvel a házasságkötés után elérkezettnek látták az időt arra, hogy vállalják az első gyereket. Tim huszonhét éves volt, Nancy huszonöt. Egyetértettek abban, hogy három gyereket szeretnének, s ezért nem akarták tovább halogatni a dolgot. Tim időközben főmérnök lett, előléptetése jelentős fizetésemeléssel járt együtt. Úgy vélték, keresete, ha nem is bőségesen, de elegendő lesz a család eltartására. Azaz Nancy akár öt-hat évig is otthon maradhat a gyerekekkel.

Nancy terhes lett, s minden a legjobb úton haladt álmaik megvalósításához. Csak ők haladtak rossz úton, mert egy hideg téli napon, noha az utakról már eltakarították a havat, autójuk frontálisan összeütközött egy kamionnal. A helyszínelést végző közlekedési rendőrök egyértelmű megállapítása szerint a balesetet a kamionsofőr figyelmetlensége okozta, a Dodge Caravant vezető Timre semmilyen felelősség nem hárítható.

A balesetben Tim és Nancy is életveszélyesen megsérült. Tim életét sikerült az orvosoknak megmenteni, ám ennél többet ők sem tehettek. A férfi teljesen lebénult, a hosszadalmasan keserves gyógytornával is csak annyit tudtak elérni, hogy a fejét és valamennyire a két karját mozgatni tudta. Nancy jóval olcsóbban megúszta, csak a magzatát veszítette el.

A baleset gyökeresen megváltoztatta az életüket. Nancy egy hónapot, Tim majd egy évet töltött kórházban. Ahogy mondani szokás, szerelmi házasság volt az övék. Fenntartás nélkül szerették egymást, s ezen a baleset sem változtatott. Hanem módosított.

Felépülését követően Nancy naponta látogatta férjét a kórházban, ahol az orvosoktól és ápolóktól igyekezett mindent megtanulni, amiről úgy vélte, elengedhetetlenül szükséges lesz egy mozgássérült gondozásához. Ennek ellenére, álmatlan éjszakáin számtalanszor és kétségbeesve gondolt a véleménye szerint sivár jövőre. Meddig fogja bírni? Ez a kérdés állandóan ott motoszkált az agyában. Hiszen mindketten fiatalok, s azért, mert Tim lebénult, ő is élhet akár még ötven évig. Elképzelhetetlenül hosszú idő egy ápolásra, gondozásra szoruló, magatehetetlen férfi mellett. De eltökélte magát, ha belerokkan is, végigcsinálja. Meggyőződése volt, hogy fordított esetben Tim is ugyanígy tenne.

Az első év valóban nehéz volt. A hálószoba mennyezetére felerősítettek egy emelőszerkezetet, aminek segítségével könnyebb volt a rokkant férfit lefektetni, és kiemelni az ágyból, de a vetkőztetéssel, öltöztetéssel, mosdatással együtt még így is fárasztó és hosszadalmas tevékenységnek bizonyult. Emellett minden egyéb ház körüli teendő, a bevásárlás, a háztartási munkák, mint főzés, mosás, takarítás Nancyre hárult. S mintha ez nem lenne elég, még dolgozni is járt. Igaz – főnökei jóváhagyásával –, csak napi négy órát.

Mert a pénzre nagy szükségük volt. Nancy keresete és Tim rokkantnyugdija éppen csak fedezte mindennapi kiadásait. Még szerencse, hogy az ügyvédnek nem kellett előre fizetni. Nagy összegű kártérítésért perelték ugyanis a vétkes kamionsofórt alkalmazó céget, ám ez a pereskedés, miként az ügyvédjük mondta, hosszadalmas eljárás, évekig is elhúzódhat. De, oszlatta el csüggedésüket az ügyvéd, a baleset körülményei kellőképpen tisztázottak, s ennél fogva kétségtelenül megnyerik majd a pert. A bíróság olyan komoly végkielégítést fog megítélni, amiből az ügyvédi jutalék levonása és a felgyülemlett kórházi számlák kifizetése után is marad annyi, amiből gondtalanul élhetnek életük végéig.

Nancy kitartóan állta a sarat. Mozgásképtelen férjének ellátása egy idő után rutinná vált, s a megszokás révén könnyebbnek is tűnt. Egyszer volt, hogy kis híján feladta. Akkor sem azért, mert belefáradt volna.

Tim tett egy megjegyzést, amit Nancy azóta sem felejtett el.

A fáradtságtól kimerülten roskadt a fotelbe, kerekesszékekben ülő férjével szemben. Percekig szótlánul ültek, gondosan kerülve egymás tekintetét. A hosszúra nyúló csendet Tim törte meg.

– Nancy, drágám, azt hiszem az lenne a legjobb, ha beadnád a válókeresetet. Ne áldozd fel magad, ne rontsd el az életedet miattam. Fiatal vagy, lehetnének még gyerekeid, élvezhetnéd az életet úgy, ahogy megérdemelnéd. Nem kívánhatom, és nem is kívánom, hogy hozzám kösd a sorsodat. Hidd el, változatlanul, sőt talán még jobban szeretlek, mint valaha, éppen ezért nem akarok egy értékes életet elfecsérelni csak azért, hogy valaki a gondomat viselje. Engem elhelyeznek valami otthonba, ahol orvosok, ápolók vigyáznak majd rám. Ne félts, én megleszek valahogy. De te ne áldozd fel magad.

Nancyt megdöbbenették a hallottak. A könnyeit nyelte. Hát ezt érdemli? Hát ez a hála? Nem, nem várt köszönetet, de hogy eldobják...

Ha Tim valóban így gondolja, akkor talán legjobb lenne, ha mégis hallgatna rá. Mert meg is érdemelné, ha egyáltalán eszébe juthatott ilyesmi. Később persze belátta, ez nem így van. Tim valójában féltésből, őszinte szeretetből mondta, amit mondott. S talán még ő sem gondolta végig, nem gondolhatta komolyan.

De egy apró tüske azért csak megmaradt benne.

Öt éve folyt a pereskedés, ám várhatóan a vége felé járt. Az ügyvédjük szinte elképzelhetetlen összegű kártérítést helyezett kilátásba, amit szerinte már semmi sem veszélyeztet. Ez mindkettőjüket optimizmussal töltötte el, s úgy vélekedtek, ők is megtették mindent ennek érdekében. Arra gondoltak, hogy okos dolog volt Tim egyik régi barátjára hallgatni. Ez a barát ugyanis azt tanácsolta nekik, csak az elengedhetetlenül szükségesnek ítélt pénzüsszeget tartsák a bankban, mert – mint mondotta – a beperelt fuvarozóvállalat biztosítója szemmel tartja a pereskedők anyagi helyzetét, s ha tudomásukra jut, hogy a pereskedőnek a megélhetéséhez szükségesnél több pénz van a bankszámláján, erre hivatkozva jelentősen csökkenthetik a felajánlott kártérítést.

Nancy és Tim az ügyvédjüket is megkérdezte erről, amaz meg csak hümmögött, mondván, éppenséggel nem kizárható. Ettől kezdve a házaspár otthon tartotta megtakarított pénzét egy időközben vásárolt, páncélszekrénynek nem nevezhető, mindenestre tűzbiztos és egy mikróhullámú sütőnél alig nagyobb, számkóddal működő széfben, amelyet a mosókonyha egyik polcán helyeztek el, a tisztítószerek takarásában.

Johnny-Jonathan legszívesebben ajtóstul rontott volna a házba, de Johnny visszahúzta. A veranda oszlopának takarásából szemügyre vette az utcát, s miután meggyőződött, hogy senkit sem lát a környéken, odalépett a bejárati ajtóhoz. Ujját a csengő gombjára helyezte, s közben előhalászta pisztolyát.

Résnyire nyílt az ajtó, és Johnny-Jonathan akkorát lökött rajta, hogy Nancy kis híján hanyatt vágódott.

Szűk alkóvba léptek, s mialatt Johnny behúzta maga mögött az ajtót, Johnny-Jonathan durván tuszkolta beljebb a halálra rémült nőt. Johnny, hogy szándékuk félreérthetetlen legyen, magasra emelte fegyvert szorongató kezét.

A zajra a kerekesszékében bóbiskoló Tim felkapta fejét.

– Mit akarnak? – kérdezte, inkább elcsodálkozva mintsem riattan.

– Nem fogja kitalálni – felelte Johnny.

Nancy egészen a bejárati ajtóval szemközti falig hátrált, holott Johnny-Jonathan már megállt a nappali szoba közepén, barátja mellett.

A bekövetkezett pillanatnyi csendben Johnny csalódottan vette szemügyre a szobát, amely a valósnál tágasabbnak, a kevés bútornak köszönhetően szegényesebbnek tűnt a vártnál. A teljes berendezés egy fal mellett álló díványból, a szoba közepét elfoglaló, négyszögletes dohányzóasztalból és egy a sarokba helyezett tévékészülékből állt. A dívány fölött aranyozott keretbe foglalt tájkép, a szemközti falon egy kakukkos óra. A dohányzóasztal egyik oldalán öblös fotel, a másik oldalán ült Tim a kerekesszékében. Az asztal fölé hajló állólámpa világította meg a szobát.

Tim megismételte a kérdést.

– Mit akarnak?

– Gyenge felfogása van, ha nem is sejti. – Johnny igyekezett könnyed hangsúlyt adni szavainak, mintha valóban csak csevegni jöttek volna.

– Lóvét akarunk, ha nem jött volna még rá – toldotta meg Johnny-Jonathan vigyorogva. – Elég világos?

– Rossz helyen járnak – mondta Tim. Hangja majdnem közömbösen csengett. – Nem tartunk itthon készpénzt.

– Na, na! Ne minket akarjon etetni! – a vigyor leolvadt Johnny-Jonathan arcáról. Tim felé fordult, kezét figyelmeztetőleg a magasba lendítette, mint aki ütésre készül.

Nancy a fal mellől figyelte, amint Johnny a férje elé lép, és ráfogja a pisztolyt.

– Tudom, hogy van itthon pénzük, talán nem is kevés. Na, ki vele, hol tartják? – mondta Johnny. Fegyvert tartó kezével tett egy sürgető mozdulatot.

– A széfben – csúszott ki Nancy száján. Meglátva férjének szemrehányó, dühös pillantását, gyorsan a szája elé kapta kezét. De már késő volt.

– Na végre! – mondta Johnny elégedetten. – Ez az értelmes beszéd.

Most Nancy felé fordult. Mindkét Johnny várakozva tekintett a nőre, aki nem mert rájuk nézni, tanácsot, segítséget várva sandított a férjére. Tim a fejét ingatva jelezte: egy szóval sem többet!

– Nem tudom... a férjem...

Johnny előre hajolt, pisztolyát Tim homlokának szegezte.

– Ha maga tudja, akkor maga mondja meg. Hol a széf, és mi a kódja?

Tim összepréselte ajkait, hallgatott.

– Gyerünk! Ne húzza az időt! Vagy azt akarja, golyót eresszek a konok fejébe? Azt akarja?

A pisztoly nem volt kibiztosítva, de ezt egyedül csak Johnny tudta.

Johnny-Jonathan lelkesen bólogatott: így kell ezt csinálni!

– Szóval? Meghúzzam a ravaszt?

Nancy rémülten felsikoltott.

Tim nagyot nyelt. Szemei részre szűkültek, elszántan tekintett fel.

– Húzza. Nyugodtan húzza meg a ravaszt. – Hangja egyre erőteljesebbé, határozottabbá vált. – Ne higgye, hogy ezzel rám ijesztett. Valójában egy óriási szívességet tenne

vele, amire egyetlen orvos sem bizonyult hajlandónak. Vagy azt képzeli, maradéktalanul élvezem az életet? Hát nem. Az égvilágon semmi örömöm sincs benne. Tegye meg azt, amire senki nem volt kapható. – Az utolsó mondatnál már kiabált. – Ne tétovázzon! Húzza meg a ravaszt!

Johnny-Jonathan hevesen rábólintott, Johnny azonban elbizonytalanodott. Nézte a tolószékének karfáját markoló férfit, csodálkozva, értetlenül. Szerette volna eldönteni, mennyire hihető az, amit hallott, de hiába meredt Timre, annak arcáról csak elszántságot olvashatott le.

Pánikra utaló, éles sikoly hagyta el Nancy száját.

– Jaj, ne!

A két Johnny egyszerre fordult feléje.

Johnny szája szegletében megjelent egy halvány mosoly. Ellépett a tolószék elöl, és tett egy lépést a nő felé.

– Akkor majd a hölgy – mondta közben. – Neki talán még kedves az élete.

Kihasználva, hogy a betolakodók elfordultak tőle, Tim a felesége irányába fordította fejét. Meglátva Nancy félelemtől megmerevedett arcát, egy pillanatra, de csak egyetlen pillanatra megcsillant szemében a rémület.

Ezt azonban senki sem látta, legkevésbé Nancy, aki most le nem vette szemét a feléje közeledő alakokról.

A két Johnnyt Tim határozott hangja állította meg.

– Vele semmire se mennek. Fogalma sincs, hol tartom a pénzt. – Tim felnevetett. Erőltetett nevetés volt, egyszerre keserű és cinikus, fájdalmasan gúnyos. – Ha tudná, már rég itt hagyott volna, a pénzemmel együtt persze. Ne higgyék, hogy valami örült szerelem tartja itt mellettem. Dehogy! Ennek a bestiának ugyanúgy a pénzemre fáj a foga, mint maguknak. Csak arra vár, hogy egyszer rátegye a kezét. Tehát, ha akarnak valamit, csak velem tudnak boldogulni.

Elhallgatott. Görcsösen markolta széke karfáját, minden önuralmára szüksége volt, hogy szavainak hatását magatartása is tükrözze.

Nancy két tenyerébe temette arcát, a két Johnny elfordult tőle. Előbb egymásra néztek, aztán Timre, s mintha elillant volna magabiztosságuk.

Csend telepedett közéjük, amit végül Johnny-Jonathan tört meg.

– Eressz bele egy golyót, majd elmegy a kedve attól, hogy szórakozzon velünk ez a nyomorék. Vagy majd én. Megmutatom neki, hogy boldogulok vele.

Ki akarta kapni társa kezéből a pisztolyt, ám az időben elhúzta előle.

Johnny még egyszer szemügyre vette a tolószékben ülő férfit, s láthatólag azon töprengett, mitévő legyen. A fenyegetés nem vált be, futott át az agyán, és ez a barom tényleg azt akarja, hogy lelőjük. Azt már nem!

Villámgyorsan felmérte helyzetüket, s arra a következtetésre jutott, ha valóban van pénz ebben a házban, akkor ahhoz csak gyilkosság árán juthatnak hozzá. Túlságosan nagy kockázat.

– Gyerünk – szólította fel barátját. – Hagyjuk őket a francba! Láthatod, hogy ezekből semmit sem tudunk kicsikarni.

– Megőrültél? – kérdezte Johnny-Jonathan. Csalódás és döbbenet ült ki az arcára. – Üres kézzel akarsz lelépni?

Johnny szótlánul bólintott. A pisztolyt dzsekijé zsebébe süllyesztette, és elindult az ajtó felé.

Johnny-Jonathan értetlenül nézett előbb a társa után, majd visszafordult Tim felé.

– Üres kézzel akkor se! – morogta.

Odalépett Timhez, megragadta a karját és egy durva mozdulattal lerántotta ujjáról a pecsétgyűrűjét..

– Legalább valami emléket vigyek magammal – mondta gúnyosan.

Odakint, az autójuk felé haladva dühösen támadt Johnnyra.

– Ez most mire volt jó? Berezeltél vagy mi ütött beléd? Mondtam neked, hogy eressz valamelyikükbe egy golyót. Rögtön megeredt volna a nyelvük.

– Ha nem szúrtad volna fel, az a béna tényleg arra várt, hogy lelőjük. Mi nem tesszük meg neki ezt a szívességet. Hogy aztán gyilkosságért hajtson ránk a rendőrség. Nem, ilyenbe én nem megyek bele.

Johnny ezt már az autóban mondta. Johnny-Jonathan válaszul csak elégedetlenül dörögött magában.

– Add vissza a stukkerem. Nem való ilyen mamlasz kezébe. Ha tudom, hogy ez lesz a vége, erőszakkal sem veszed el tőlem. Ez volt az utolsó, hogy én veled bármire is vállalkoztam. Ilyen beszari alakot! Nem is vagy többé a haverom.

Tim megkönnyebbültem lélegzett fel. Nem akarta elhinni, hogy ilyen könnyen megúszták. Nancy csak most lépett el a faltól, egész testében reszketett és csorogtak a könnyei.

– Hál' istennek, hogy elmentek – mondta Tim.

Felesége ránézett, sértődötten, szomorúan.

– Én tehát egy pénzéhes bestia vagyok, ugye?

– De, szívem! – tiltakozott hevesen a férj.

– Nem ezt mondtad? Hogy nem a szerelem fűz hozzád, hanem a pénzsóvárság.

– Tudhatod, hogy nem így gondoltam. Te teljesen félreértetted...

Nancy nem hagyott időt a mondat befejezésére. Sírva indult a hálószobába. Tim a székén gurulva követte, de felesége az orra előtt becsapta az ajtót.

Tim bosszúsan legyintett.

– Sírj csak. Sírd ki magad, de azért jusson eszedbe, hogy élünk – kiáltotta Nancy után.

Csernik Attila: **Testköltészet**, akció, 1974

